

A pásztor

Időpont: Húsvét utáni 2. vasárnap, 1955. április 24.

Alapige: Ezékiel 34:1-16.

És lőn az Úrnak beszéde hozzám, mondván: Embernek fia! prófétálj Izráel pásztorai felől, prófétálj és mondjad nékik, a pásztoroknak: Így szól az Úr Isten: Jaj Izráel pásztorainak, a kik önmagokat legeltették! Avagy nem a nyáját kell-é legeltetni a pásztoroknak? A tejet megettétek, és a gyapjúval ruházkodtatok, a hízottat megöltétek; a nyáját nem legeltettétek. A gyöngéket nem erősítettétek, és a beteget nem gyógyítottátok, s a megtöröttet nem kötöztétek, s az elűzöttet vissza nem hoztátok és az elveszettet meg nem kerestétek, hanem keményen és kegyetlenül uralkodtatok rajtok; Szétszóródtak hát pásztor nélkül, és lőnek mindenféle mezei vadak eledelévé, és szétszóródtak; Tévelygett nyájam minden hegyen s minden magas halmon, és az egész föld színén szétszóródott az én nyájam, s nem volt, a ki keresné, sem a ki tudakozódnék utána. Annakokáért, ti pásztorok, halljátok meg az Úr beszédét: Élek én, ezt mondja az Úr Isten, mivelhogy az én nyájam ragadománynyá lőn, és lőn az én nyájam mindenféle mezei vadak eledelévé, pásztor hiányában, és nem keresték az én pásztoraim az én nyájamat, hanem legeltették a pásztorok önmagokat, és az én nyájamat nem legeltették; Ennekokáért, ti pásztorok, halljátok meg az Úr beszédét: Így szól az Úr Isten: Ímé, megyek a pásztorok ellen, és előkérem nyájamat az ő kezökből, s megszüntetem őket a nyáj legeltetésétől, és nem legeltetik többé a pásztorok önmagokat, s kiragadom juhaimat szájokból, hogy ne legyenek nékik ételiül. Mert így szól az Úr Isten: Ímé, én magam keresem meg nyájamat, és magam tudakozodom utána. Miképen a pásztor tudakozódik nyája után, a mely napon ott áll elszéledt juhai között; így tudakozodom nyájam után, és kiszabadítom őket minden helyről, a hova szétszóródtak a felhőnek s borúnak napján. És kihozom őket a népek közül s egybegyűjtöm a földekről, és beviszem őket az ő földjökre, és legeltetem őket Izráel hegyein, a mélységekben s a föld minden lakóhelyén. Jó legelőn legeltetem őket, és Izráel magasságos hegyein leszen akluk, ott feküsznek jó akolban, s kövér legelőn legelnek Izráel hegyein. Én magam legeltetem nyájamat, s én nyugosztom meg őket, ezt mondja az Úr Isten; Az elveszettet megkeresem, s az elűzöttet visszahozom, s a megtöröttet kötöztetem, s a beteget erősítem; és a kövéret s erőset elvesztem, és legeltetem őket úgy, mint illik.

A most felolvasott prófécia fontos fordulópont Ezékiel prófétai munkásságában. Az ítélet prófétája volt. Jeruzsálem pusztulását utoljára annak a napnak reggelén hirdette, melyen Jeruzsálem ostroma megkezdődött. Aznap este meghalt a felesége. Nemzeti és családi

gyászában hallgatásba burkolódzott. Néma maradt mindaddig, míg egy menekült meg nem hozta Jeruzsálem pusztulásának hírért. Ekkor megszólal, de egészen másképp, mint azelőtt. Az ítélet prófétájából a vigasztalás prófétája lesz. A mai szent leckével kezdődik a vigasztalás korszakának próféciája. Hosszú hallgatása után ez az első prófétai beszéde. Ebben is van ugyan még ítélet az elbizakodottak ellen, de csodálatos vigasztalás csendül meg benne az összetört szívűek felé. A pásztorokról beszél. Kemény szavakkal csattan ítélete a hűtlen pásztorok ellen, de szelíden és bátorítóan simogatja magát a szétszórt nyáját, a fogságban szétszórt népét.

1. Az első kérdés, amit ez a prófécia támaszt bennünk, ez: Kicsoda a pásztor?

Az első hallásra is nyilvánvaló, hogy nem csupán a juhok őrzésével foglalkozó ember, hanem mindenki, akire emberek őrzése van rábízva. A beszéd tartalma azt mutatja, hogy elsősorban a világi felsőbbtség, de Jézus maga a farizeusokra is alkalmazza ezt az ígét, s a biblia más helyei is hangsúlyozzák az emberek egymásért való felelősségét, szabad, sőt kell tehát nekünk mindezt úgy hallgatnunk, mint ami mindenkire vonatkozik, akire más ember bízva van.

Pásztor tehát a pap, akit egy gyülekezet élére állít Istennek a gyülekezet meghívásán keresztül kinyilvánított akarata. Úgy is hívjuk, hogy lelkipásztor. Pásztor a tanító, kire szülők féltett kincsüket bízzák akkor, mikor gyermeküket a keze alá adják, s a nemzet jövője zálogát teszi le kezükbe, mikor katedrára állítja őket. Pásztor a hitvestárs, aki oltár előtt szent esküvessel vállalta magára a felelősséget Isten és emberek előtt azért, akinek kezét a szent esküvéskor fogta. Pásztor a szülő, kire Isten lelkéből való lelket bízott akkor, mikor gyermekkel ajándékozta meg, de pásztor a gyermek is, még pedig nemcsak a testvérei, hanem a szülei felé is, hiszen Jézus megmutatta, hogy a gyermek, még a kicsiny gyermek is, nemcsak imádkozó őre, hanem tanítója is a szüleinek. Pásztor a presbiter, akit órállóul rendelt egyháza. Pásztora vagyok a szomszédomnak s ő nekem. Nem véletlenül kerültünk szomszédságba, hanem Isten helyezett minket egymás mellé. Pásztora vagyok a munkatársamnak a munkahelyemen, hiszen az életemnek egyharmadát vele töltöm. Talán még többet is vagyok vele, mint a családommal.

De hát, kérdezheti valaki, van-e akkor egyáltalában valaki, aki nem pásztor? Nincs! Nincs ember, akire nem volna bízva más ember. Ez alól a feszélyező érzés és elkötelezés alól megpróbálhatom magam feloldani azzal, hogy Kainnal tiltakozom felháborodva: Avagy őrizője vagyok-e én az én atyámfiának? /I. Móz. 4:9./, de amint Kaint nem mentette meg a felelősségre vonás alól a méltatlankodó tiltakozás, téged sem menthet meg. Akár tetszik

neked, akár nem, számadásra vonható, mert számadásra kötelezett pásztor vagy más embereknek.

2. Ha így áll a helyzet, pedig így áll, akkor a második nagy kérdés, amit ez a prófécia támaszt bennünk: Mi a pásztor bűne?

A próféta így foglalja össze a pásztorok bűnét, s ebben a fogalmazásban Isten üzenetét tolmácsolja: "Önmagukat legeltették." /2. v./ Fejükbe szállt az Istentől kapott hatalmuk és visszaéltek vele. Abban a meggyőződésben éltek, hogy a nyáj van a pásztorért és nem a pásztor a nyájért. Csak jogaikat látták, s kötelességeikről elfeledkeztek. Önző beállítottságuk mindent a saját hasznuk szempontjából ítelt meg. Segítés helyett kizsákmányolták a másikat és szolgálat helyett uralkodni akartak fölötté, még pedig keményen és kegyetlenül. /4. v./ Kurta vezényszavakkal, hatalmi szóval akarták elintézni az emberformálás munkáját a lassú, aprólékos, mindennel törődő, szeretettel teljes, szolgáló nevelés helyett. Nem vesződtek azzal, hogy a gyöngéket erősítsék, a beteget gyógyítsák, a megtöröttet kötözzék, az elűzöttet visszahozzák, az elveszettet megkeressék /4. v./, hanem egyszerűen rendelkeztek. Elfeledkeztek arról, hogy a pásztor nem fellebbvaló hivatalnok, hanem olyan vezető, aki a nyájjal együtt él s annak minden sorsában osztozik. Vele együtt égeti a nap, veri a zápor, vele didereg a hajnali szürkületben, s vele verítékezik a forró délben. S még hozzá ők csodálkoztak azon, hogy a nyáj nem akar nyáj lenni, nem marad együtt, szétszóródik, s prédájává lesz minden mezei vadnak. /5. v./

Mindez nemcsak a nyájjal szemben bűn. A nyájról úgy beszél Isten, mint "az én nyájam". /8. v./ A nyáj tehát az Isten tulajdona, az ellene elkövetett bűn egyben Isten ellen is elkövetett bűn. Ne felejtsük el, hogy egyedül Istennek van joga emberekről és emberi közösségekről így szólni: "Az én nyájam"! Mi ne nagyon beszéljünk az "én" családomról, az "én" gyülekezetemről, az "én" egyházamról, az "én" munkatársamról, mert ebben mindig több a jog kihangsúlyozása, mint a kötelességé és a felelősségé!

3. Isten nem engedi a pásztorok hűtlensége miatt ebek harmincadjára kerülni nyáját, hanem védelmébe veszi. A zsarnok pásztorokat leteszi, s helyüket ő maga foglalja el. Személyesen veszi át nyája pásztorlását. Megjelenik a jó pásztor. Ez a jó pásztor a vezetőitől megfosztott és fogságba szétszórt nép számára még csak vigasztaló ígéret volt, a mi számunkra Jézus Krisztusban vigasztaló valóság lett.

Mit csinál ez a jó pásztor? "A felhőnek és borúnak napján ott áll elszéledt juhain között." /12. v./ Mikor beborul fölöttünk az ég és semmi biztató fénysugár sem látható, mikor

a sötétség hatalmai szétszórják, mikor mindenki elhagy, az egyik az érdekei után futkos s a mi gondunkat nem tekinti a saját érdekének, a másik pedig megijed és gyáván elinál, Ő akkor is ott van közöttünk. Nincs az a feldúlt emberi közösség, szétszilált család, züllésnek indult gyülekezet, melyet cserbe hagyna az Úr, a jó pásztor. Ott van közöttük.

"Tudakozódom nyájam után." /12. v./ Kereső szeretete túv tév mindent, hogy ránk találjon. Mindenkit mozgósít értünk, hogy térjünk vissza hozzá. Lehet, hogy mi mindezt nem érezzük kereső szeretetnek, hanem zaklatásnak, s így nézünk azokra, akik nem hagynak nekünk békét a bűnben, mint az elkószált bárány az utána uszított, csaholó, harapós kutyákra, mindez azonban nem változtat azon a tényen, hogy ezek által az emberek és ezek által az események, az élet sebei által is az Úr tudakozódik utánunk.

Nemcsak az eltévedtet keresi meg, hanem az elveszettet is. /16. v./ Nemcsak azt, akinél még van remény a megtérésre, hanem azt is, akiről már mindenki lemondott, aki már maga is felhagyott minden reménnyel, akire mindenki úgy néz már, mint egészen elveszetre, aki saját helyzetét is így látja már. Számára nincs reménytelen eset. Senki sincs olyan, akinél ne akarna és ne merne még egy kísérletet tenni a megtérítésre.

Lehet, hogy az Isten nyájától elkeveredett ember képtelen a megmozdulásra. Olyan mélységbe zuhant alá, melyből saját erejével képtelen szabadulni. Hiába szedi össze minden erejét, mint föl-földobott kő, hull újra meg újra vissza a bűnbe. Ezekhez különös gyengédséggel közeledik a jó pásztor. Ezt üzeni nekik: "A megtörtöttet kötözgetem, s a beteget erősítem." /16. v./ Aki képtelen már mozdulni is, az számíthat arra, hogy az Úr, mint jó pásztor, leszáll érte a mélységbe, törését bekötözi, sebébe enyhet adó olajat önt, ölébe öleli, vállára emeli, s úgy viszi őt haza.

Aki azután haza kerül, annak nyugalmat, békességet és biztonságot ad. "Jó legelőn legeltetem őket, – mondja – ott fekszenek jó akolban, én nyugosztom meg őket." /14-15. v./ Igéjével, szentségeivel, lelki testvérek közösségében áld, táplál, nevel és őriz minket az üdvösségre.

Még egy különleges munkájáról is szól az ige. Ezt mondja: "Erőset elvesztem és legeltetem őket úgy, mint illik." /16. v./ Az erősek a magabiztos hívek, akik magukat tartják Isten egyedüli gyermekeinek, akik telve vannak az ítékezés lelkével mások felé. Olyanok, mint Péter. Ezeket engedi elbukni, de imádkozik értük, hogy el ne fogyatkozzék a hitük, hanem megtérjenek. Van ennek más fordítása is. Némelyek így fordítják: "Az erőset megőrzöm". Ez is csodálatos pásztori szeretet. Az önmagában erős ember a legerőtlenebb, mint Péter példája mutatja. Ezért veszi körül őket a pásztori szeretet különös őriző kegyelemmel.

Mindez szabadítás a pásztor részéről. /12. v./ Ez a szabadítás vérbe került, a Jó Pásztor halálába. Meghalt értünk, hogy kiszabaduljunk a bűn, halál és ördög rabságából. Óh csodálatos pásztori szeretet!

Térj meg hát a Jó Pásztorhoz, Krisztushoz, akkor leszel jó pásztor a rád bízottaknak is!
Ámen.